

ХОДЗИНСЬКИЙ МАКСИМ, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Управління розвитком сільських територій України є ключовим аспектом національної стратегії сталого розвитку. Визначення «сільських територій» залежить від країни, хоча зазвичай дана дифініція використовується як антонім слова «міський». Цей термін також можна використовувати для опису територій, де більшість жителів займається сільським господарством у широкому значенні (включаючи тваринництво, лісове господарство та рибальство). [1]. Управління розвитком сільських територій спрямоване на вирішення місцевих проблем та забезпечення сталого економічного та соціального зростання цих регіонів.

В соціально-економічному житті України сільські території посідають одне з основних місць, адже на них проживає третина населення держави, та припадає близько 90% її площі [2]. Більшість сільських жителів у багатьох країнах, що розвиваються, заробляють на життя та залежать від місцевого сільського, лісового та рибного господарства [3].

Розвиток сільської місцевості є «другою опорою» спільної сільськогосподарської політики, яка зміцнює «першу опору» підтримки доходів і ринкових заходів шляхом посилення соціальної, екологічної та економічної стійкості сільських територій. Спільна сільськогосподарська політика сприяє сталому розвитку сільських територій через три довгострокові цілі: сприяння конкурентоспроможності сільського та лісового господарства; забезпечення сталого управління природними ресурсами та кліматичними діями; досягнення збалансованого територіального розвитку сільських господарств і громад, включаючи створення та підтримку зайнятості. [3]. Фінансове забезпечення сільських територій зводиться до формування та акумуляції необхідних фінансових ресурсів всіма об'єктами сільської території в достатньому розмірі, їх раціонального розподілу та ефективного використання [4].

Внесок спільної сільськогосподарської політики у досягнення цілей розвитку сільської місцевості ЄС підтримується Європейським сільськогосподарським фондом розвитку сільської місцевості (EAFRD). Бюджет EAFRD на 2021-2027 роки становить 95,5 мільярда євро, що включає вливання 8,1 мільярда євро від інструменту відновлення ЄС наступного покоління для подолання викликів, пов'язаних з пандемією COVID-19 [3].

Правила щодо витрат на розвиток сільської місцевості протягом 2021-2022 років викладені в перехідному регламенті спільної сільськогосподарської політики, ухваленому 23 грудня 2020 року. Регламент значною мірою розширює існуючі правила, що діяли на період 2014-2020 років, додавши деякі

елементи для забезпечення плавного переходу до нової спільної сільськогосподарської політики, який має розпочатися у 2023 році [3].

Країни ЄС впроваджують фінансування EAFRD через програми розвитку сільської місцевості. Дана програма співфінансується з національних бюджетів і може бути підготовлена на національному або регіональному рівні. У той час як Європейська Комісія затверджує та контролює дотримання загальних правил відповідності, рішення щодо відбору проектів та надання виплат приймаються національними та регіональними органами управління.

Кожен регіональний проект розвитку має відповідати принаймні чотирьом з шести пріоритетів EAFRD, що включають: сприяння передачі знань та інновацій у сільському господарстві; підвищення життєздатності та конкурентоспроможності всіх типів сільського господарства; сприяння організації харчового ланцюга, добробуту тварин та управління ризиками в сільському господарстві; сприяння ресурсоефективності та підтримка переходу до економіки з низьким вмістом вуглецю та стійкої до зміни клімату економіки в сільському господарстві; відновлення, збереження та покращення екосистем; сприяння соціальному залученню, зменшенню бідності та економічному розвитку в сільській місцевості [5].

Отже, загальний успіх управління розвитком сільських територій в Україні залежить від ефективного використання різноманітних джерел фінансування та відповідального ставлення до спрямованості коштів на підтримку проектів, спрямованих на стале покращення якості життя на селі та забезпечення економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Burkovska A., Ciccullo F., Shebanina O., Lunkina T. and Burkovska A. Modeling the System of Social Stability Through the Food Safety Paradigm. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. № 41(4). P. 474-486. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2019.38>
2. Про схвалення Концепції розвитку сільських територій : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 995-р. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>. (дата доступу 22.09.2023).
3. Burkovska A., Shebanina O., Lunkina T., Burkovska A. Socio-Psychological Determinants of Food Security in Ukraine: Causal Aspect. *Economic Studies*. 2022. Vol. 31. No 5. P. 145-162.
4. Бурковська А.І. Організаційно-економічні засади інвестиційного забезпечення продовольчої безпеки України: дисертація. МНАУ. 2022 р. 299 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11706/3/BURKOVSKA%20PhD%20DISSE RTATION_1.pdf
5. Сільський розвиток. Спільна сільськогосподарська політика. [Електронний ресурс]. Режим доступу – URL: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/rural-development_en (дата звернення 26.09.2023).

